

правової бази у цій сфері та надто високими ризиками. Специфіка державного регулювання освіти, науки і інноваційної діяльності (централізований, відомчий тип), відсутність умов для підготовки молодих інноваторів суттєво ускладнюють та відтермінують інноваційний розвиток українських університетів.

Оптимізації взаємодії триади «університет – бізнес – влада» в Україні має слугувати активізація діалогу між учасниками інноваційного процесу та співпраця вузів з високотехнологічним виробництвом. Інструментом стратегічного управління дослідницьким університетом має стати інноваційна місія, що визначає стратегію та пріоритети розвитку ініціативних проектних команд викладачів і наукових співробітників. Важливою передумовою успіху діяльності дослідницького університету в Україні є реальне, а декларативне розширення університетської автономії в академічній, дослідницькій та економічній галузях.

Література

1. Etzkowitz H. The Triple Helix: University-Industry-Government Innovation in Action / Henry Etzkowitz. – London: Routledge, 2008 – 177 p.

ТЕХНОЛОГІЇ МАНІПУЛЮВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ

Калінська Оксана Павлівна

Інституту підприємництва та перспективних технологій
Національного університету «Львівська політехніка»

79044, вул. Горбачевського, 18, м. Львів, Україна, oksanakalinska@ukr.net

Проаналізовано загальнотеоретичні управлінські і психолого-маніпулятивні знання, якими повинен володіти керівник освітнього закладу для ефективного формування у співробітників адекватної професійної мотивації для вирішення завдань управління.

Маніпуляція є видом психологічного впливу, майстерне виконання якого веде до відкритого порушення в іншій особі намірів, які не збігаються з його актуально існуючими бажаннями. Якого б вигляду не була маніпуляція, її цілі і прийоми залишаються прихованими для суспільства, людина, як об'єкт маніпуляції, знецінюється [1].

На сучасному етапі проблема психологічного маніпулювання все частіше привертає увагу як зарубіжних, так і вітчизняних психологів, про що свідчить збільшення кількості публікацій у даній галузі, зокрема роботи Дж. Бюдженіаля, Дж. Хейлі, О. Тіхомірова, Дж. Гріндера, Ф.Пьюселіка, І.Горелова, Р.Бердвіссла, К.Лоренца, Ф.Скіннера, А.Піза, Е.Діхтеріха, В.Бехтерєва, Г.Шиллера, Д.Райгородського, Д.Карнегі, С.Кара-Мурзи, І.Черепанової, О.Романова, Є.Доценко, К.Каландарова, Г.Почепцова. Синтезуючи погляди різних дослідників можна визначити маніпуляцію як приховане управління людьми та їхньою поведінкою.

Управління людськими ресурсами в сфері освіти вимагає від керівника освітнього закладу знань і умінь в області психології особистості, груп, спілкування. Адже він виконує основні управлінські функції і є провідною і організуючою ланкою в соціальних системах управління освітою. В обов'язки керівника освітнього закладу входить формування у співробітників адекватної професійної мотивації і результатом його діяльності має бути оптимізація функціонування системи закладу, що реалізує види освітніх послуг, а також отримання корисного ефекту при найменших зусиллях і витратах. Крім статусу керівника освітнього закладу в системі формальних взаємозв'язків також необхідно враховувати і зміст його діяльності - способи і прийоми,

за рахунок яких досягається вирішення завдань управління в освітній сфері: адміністративні, організаційні, методи правового регулювання, економічні та психологічні методи [2].

У сучасній науці з соціально-психологічними методами управління виникає досить багато проблем, адже відбувається підміна психологічних методів таким психологічним впливом як маніпулятивні технології.

Багато фахівців в галузі управління освітою відзначають, що в суспільстві існує негласне уявлення про допустимі межі маніпулятивного впливу. Причинами, які змушують керівника освітнього закладу застосовувати маніпулятивні дії, є: розбіжність інтересів працівників, суспільства чи іншої організації; неможливість компромісу або нездатність його досягнення серед працівників освітнього закладу; відсутність можливості задоволення визначеної потреби працівників і заміна її іншою. У даних випадках ефективні маніпуляції для керівника освітнього закладу стають рятівним засобом.

Оскільки керівник прагне керувати діями і поведінкою інших людей, він повинен знати спосіб мислення співробітників і передбачити їхню реакцію на свою діяльність. Для того, щоб маніпуляція була здійснена успішно, зовнішній стимул повинен бути значущим для об'єкта. Не прийнявши зовнішнього стимулу, об'єкт, відповідно, проігнорує прихований стимул. Суть даного ефекту точно сформулював Дейл Карнегі [3].

Варто пам'ятати, що маніпуляція посідає особливе місце серед соціально-психологічних механізмів впливу керівників освітніх закладів (як засіб досягнення мети) і також є невід'ємною частиною життя сучасного суспільства [4]. Отож, вибір відповідних до ситуації способів технік маніпулятивного впливу на працівників пов'язаний з моральною та психологічною культурою спілкування навіть у діловій освітянській сфері.

Література

1. Психологія конфлікту. Зміст переговорного процесу. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://studme.com.ua/17910407/psihologiya/soderzhanie_peregovornogo_prot_sessa.htm
2. Психологія професіоналізму управлінської діяльності. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/3323/97/>
3. Дейл Карнегі. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.f-kotler.narod.ru/download/deyl_karnegi_kak_zavoevyvat_druzey.pdf
4. Особливості маніпуляції свідомістю в процесі комунікації. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://naub.org.ua/?p=812>

УПРАВЛІННЯ ПСИХОЛОГІЧНИМ ЗДОРОВ'ЯМ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Капраль Світлана Святославівна, Швед Ольга Петрівна
Національний університет "Львівська політехніка"

79053, вул. В. Великого, 85/22, м. Львів, Україна, Svitlana_96k@i.ua

Психологічне забезпечення професійної діяльності в даний час тісно пов'язане з проблемою збереження здоров'я професіонала. Стан здоров'я робить істотний вплив на процес і результат діяльності, а також професійна діяльність впливає на здоров'я працівника. Основні підсумки експериментальних робіт показали, причиною підвищеної уваги до здоров'я у професійній діяльності є те, що серед безлічі соціально-психологічних факторів, що впливають на стан здоров'я, одне з найбільш